

**Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Інститут сходознавства імені А. Кримського НАН України
Історичний факультет
НДІК Інституту історії України НАН України
Відділ історії козацтва на півдні України**

*за сприяння
Генерального консульства Туреччини в м. Одеса*

***“Османсько-українські взаємини
в Північному Причорномор’ї: козацька доба”***

**Програма
круглого столу**

21-22 квітня 2016р.

Одеса

Регістрація учасників – 10.00 -11.00.

(вул. Дворянська, 2, актовa зала)

Початок роботи круглого столу об 11.00

(вул. Дворянська, 2, актовa зала)

Презентації та доповіді – до 15 хвилин.

11.00 – 13.00: Пленарне засідання

13.00 – 14.30: Кава-брейк, обід

Відвідання тематичної виставки “Історія Османської держави та Північного Причорномор'я XVI – XIX ст. у фондах Наукової бібліотеки ОНУ імені І. І. Мечникова” (вул. Преображенська, 24)

14.30 – 17.30: продовження круглого столу: історичний факультет
– вул. Єлизаветинська, 12

17.30 – 18.00: завершення круглого столу – обговорення результатів

Відповідальні секретарі:

д.і.н. Олена Бачинська, к.і.н. Олександр Серєда

Контактний телефон: (048) 723-58-42

22 квітня 2016 р. – для гостей екскурсія до фортеці Аккерман
(місто Білгород-Дністровський Одеської області)

Пленерне засідання

Ректор ОНУ імені І. І. Мечникова *професор Ігор Коваль*

Генеральний консул Республіки Туреччини в м. Одесі *пан Джемиль Уфук Тогрул*

Від Інституту Сходознавства імені А. Кримського *старший науковий співробітник Ірина Дрига*

Проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків
доцент Сергій Скороход

Презентації:

Презентація книги к.і.н. Олександра Середи «Османсько-українське порубіжжя у XVIII ст. в за османсько-турецькими джерелами». – Одеса: Астропринт, 2015.

Презентація збірника наукових праць «Історія України в книжкових пам'ятках кінця XVII – XVIII ст. З колекції Наукової бібліотеки ОНУ імені І. І. Мечникова». – Одеса: ОНУ, 2015. (директор Наукової бібліотеки ОНУ імені І. І. Мечникова Марина Подрезова; д.і.н. Олена Бачинська)

Презентація книги-перекладу к.і.н. Олександра Галенко «Mustafa Naîmâ. Rawzatü'l-Hüsayn fî hulâsati ahbâri'l hâfikayn // Мустафа Наїма. Гюсейнові городи у витягу історій із заходу і сходу». – Київ: Наукова думка, 2015.

Виступи:

1. Kazak Dönemi Türkiye-Ukrayna İlişkileri ve Günümüze Etkileri/Турецько- українські взаємини козацької доби та їхній вплив на сучасність.

Саліх Йилмаз, професор, Університет Йилдирим Бейязит (Анкара, Туреччина)

2. Торговельні шляхи між Україною та Османською державою (за документами початку XVIII ст.).

Станіславський Вячеслав, к.і.н., провідний науковий співробітник, Інститут історії України НАН України (Київ, Україна)

3. Інформаційні можливості османсько-турецьких документів кінця XVIII – XIX століть про «українських оттоманських» козаків.

Бачинська Олена, д.і.н., професор, ОНУ імені І. І. Мечникова (Одеса, Україна)

Обговорення: д.і.н. Вячеслав Кушнір, к.і.н. Віктор Глебов, д.і.н. Олег Дьомін, д.і.н. Наталія Діанова, к.і.н. Ірина Черних, к.і.н. Наталія Петрова, викл. Юлія Тарасюк.

13.00 – 14.30: Кава-брейк, обід

Відвідання тематичної виставки «Історія Османської держави та Північного Причорномор'я XVI – XIX ст.» у фондах Наукової бібліотеки ОНУ імені І.І.Мечникова (вул.Преображенська, 24)

14.30 – 17.30: продовження круглого столу: історичний факультет – вул. Єлизаветинська, 12

Обговорення теми: «Українське козацтво і Османська держава»

Модератори - к.і.н. Олександр Середа, к.і.н. Полторак В. М.

(14.30 - 17.30: вул.Єлисаветинська, 12, ауд. 29)

1. Проблеми відображення козацької доби історії українсько-турецьких стосунках в османській рукописній традиції (XVII – перша чверть XVIII ст.)

Туранли Ферхад, к.і.н., доцент, Національний університету «Києво-Могилянська академія» (Київ, Україна)

2. Російсько-турецьке протистояння кінця XVIII – початку XIX ст. та повсякденні релігійні практики запорозького козацтва.

Каяук Світлана, к.і.н., доцент, Дніпропетровський національний університет імені О.Гончара (Дніпропетровськ, Україна)

3. Кліматичний фактор та його вплив на російсько-турецькі війни кінця XVIII – XIX ст.

Кухарук Олександр, к.і.н., доцент, Чернігівський національний технологічний університет (Чернігів, Україна)

4. Рід Чайковських на службі Османській імперії.

Полторак Володимир, к.і.н., доцент, ОНУ імені І. І. Мечникова (Одеса, Україна)

5. Дії козацьких відділів та ватаг в районі Хаджибея (Одеси) у середині XVI - на початку XVIII ст. (за матеріалами опублікованих джерел).

Гончарук Тарас, д.і.н., професор, ОНУ імені І. І. Мечникова (Одеса, Україна)

6. Історична топографія османських міст Північно-Західного 1770-1790-х рр.

Красноужен Андрій, к.і.н., доцент, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Ушинського (Одеса, Україна)

Обговорення теми «Запорозька Січ та Кримське ханство»

Модератори – к.і.н. Ірина Дрига, к.і.н. Новікова Л. В.

(14.30 – 17.30: вул. Єлисаветинська, 12, ауд. 11)

1. Турки і татари в середовищі українських та донських козаків у XVI – першої половині XVII ст.

Брехуненко Віктор, д.і.н., провідний науковий співробітник, Інститут української археографії та джерелознавства імені М. Грушевського (Київ, Україна)

2. Козацькі напади на османські міста в XVI –XVII ст. за даними Реєстру Важливих Справ (Mühimme Defterleri)

Живахівський Андрій, докторант, Інститут Історії Польської Академії Наук (Варшава, Польща)

3. Татари і турки в історії України: pro et contra в українських інтелектуальних інтерпретаціях кінця XVII – початку XVIII ст.

Новікова Людмила, к.і.н., доцент, ОНУ імені І. І. Мечникова (Одеса, Україна)

4. Татари-липки як сегмент етносоціального простору українського степового порубіжжя другої половини XVII - XVIII ст.

Грибовський Владислав, к.і.н., старший науковий співробітник, Інститут української археографії та джерелознавства імені М. Грушевського НАН України (Дніпропетровськ, Україна)

5. Специфіка васально-сюзеренних відносин Війська Запорозького Низового та кримських ханів у другій декаді XVIII ст.

Мільчев Володимир, д.і.н., професор, декан історичного факультету Запорізького національного університету (Запоріжжя, Україна)

6. Козацький і татарський ясир – спільне та особливе: спроби порівняльного аналізу.

Амеліна Оксана, магістр кафедри історії України, ОНУ імені І. І. Мечникова (Одеса, Україна)

17.30-18.00 - завершення круглого столу – обговорення результатів

На виставці “Історія Османської держави та Північного Причорномор’я XVI – XIX ст. у фондах Наукової бібліотеки ОНУ імені І.І.Мечникова” представлені, серед інших, наступні видання:

1. Schedel, Hartman (1140-1514). *Liber Chronicarum*. – Nürnberg : Anton Korberger, 12 VII 1493. – [20], CCXIX, [1], [6] f. : ill.
Шедель, Гартман. Всесвітня хроніка. – Нюрнберг, 1493.
2. Sansovino F. *Dell’historia universal dell’origine et imperio de Turchi*. Raccolta da m. Francesco Sansovino ... – Venetia, 1564.
Сансовіно Ф. Про загальну історію походження імперії турок. Складено магістром Франческо Сансовіно ... – Венеція, 1564.
3. [Jant, Jacques de]. *L’Histoire du Prince Osman, fils du sultan Ibrahim, empereur des Turcs, et frere de Mahomet IV ...* – A Paris, 1670.
Жан, Жак де. Історія принца Османа, сина султана Ібрагіма, турецького імператора, і брата Магомета IV ... – Париж, 1670.
4. *Cara Mustapha grand vizir : histoire contenant son elevation, ses amours dans le Serrail, ses divers employs, le vray sujet qui luy a fait entreprendre le siege de Vienne, et les particularitez de sa mort*. – A Paris, 1684.
Кара Мустафа великий візир: історія піднесення, його любові до Сералю, різні розваги, справжня причина, що змусило його взятися за облогу Відня, і подробиці його смерть. – Париж, 1684.
5. Базили, Константин Михайлович (1809-1884). *Босфор и новые очерки Константинополя / сочинение Константина Базили ...* – Санкт-Петербург, 1836.
6. [Булгаков, Яков Иванович (1743-1809)]. *Российское посольство в Константинополь, 1776 года ...* – [Санкт-Петербург], 1777.
7. [Марсильи, Луиджи Фердинандо (165-1730)]. *Военное состояние Оттоманския империи с ея приращением и упадком / сочинено через графа де Марсильи ...* – Санкт-Петербург, 1737.

*Круглий стіл
проводиться за особистої підтримки*

Джевдета Кюлекджи

та компанії **“Marjinal”**

